

عنوان مقاله:

تاملی بر مبانی علم شناسی سهروردی و ظرفیت سنجی آن در ارائه الگوی آموزشی

محل انتشار:

دو فصلنامه تأملات فلسفی، دوره 11، شماره 27 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

آیسودا هاشم پور - دانشجوی دکترای حکمت متعالیه، گروه فلسفه کلام، دانشکده الهیات و معارف اهل بیت، دانشگاه اصفهان، اصفهان

علیرضا فارسی نژاد - استادیار گروه فلسفه و کلام دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

این نوشتار در پی واکاوی مبانی حکمت اشراق در ارائه تعریف نوینی از علم و ترسیم الگویی آموزشی بر آن اساس است. با تاملی در مبانی نورشناسی اشراقی، معرفت‌شناسی، انسان‌شناسی و روش‌شناسی سهروردی این مطلب متبادر می‌شود که مراتب نور، مراتب ادراک و مراتب نفس انسانی کاملاً متناظر هستند و انسان با ارتقای درجات نوری خود با دستورالعمل‌های خاص، به لحاظ ادراکی نیز متری می‌شود. از این‌رو می‌توان تعریف نوینی از علم ارائه کرد که اعتبار آن به‌طور کلی با دیگر نظریه‌های حوزه معرفت متفاوت است. از نظر سهروردی «شهود» به‌عنوان پشتوانه‌ای عظیم برای فهم درجات عمیق حقیقت تلقی می‌شود که نیل به آن از طریق عالم خیال و ارتقای ساحت نورانیت انسان میسر است. نوشتار حاضر بر آن است تا با روش توصیفی-تحلیلی به بررسی مبانی و مختصات این نوع از علم شناسی در حکمت اشراقی-که می‌توان آن را علم اشتدادی نامید- بپردازد و از این رهگذر، نتایج آموزشی آن را تبیین کند. مطابق نتایج این جستار «تکامل تدریجی مراتب ادراک» و به تبع آن «رسمیت فهم‌های مختلف از حقیقت واحد» به‌گونه‌ای که منجر به شکاکیت و نسبییت محض نشود، دو نتیجه اساسی نظریه علم اشتدادی خوانده می‌شود که تحقق آن منوط بر پیاده‌سازی تعریف و ابعاد نظریه علم اشتدادی و اتخاذ راهکارهای متناسب در سیستم آموزشی است؛ از این‌رو به نظر می‌رسد ظرفیت وسیع حکمت اشراق در استنباط ابعاد مختلف آموزش و بهبود اجزای سیستم آموزشی نظیر اصول، نتایج و راهکارهای تعلیم، غیر قابل انکار باشد.

کلمات کلیدی:

آموزش، نور، مبانی اشراقی، سهروردی، شهود، علم اشتدادی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1408566>

